

El Temps

Nova
maquetaNous
opinantsNou
formatNou
TempsJa al teu
quiosc

Per fer-te
subscriber entra a
www.eltamps.cat
escriu-nos a
subscriptions@eltamps.cat
o telefona al
902131025.

Us atndrem de
9.00 a 14.00 hores

La guerra tal com no la coneixíem

EL NOSTRE MÓN D'AHIR ES DEIA ESTAT DEL BENESTAR, I HA SALTAT EN MIL BOCINS AMB EL RESULTAT D'AUTÈNTIQUES ONADES DE VIOLÈNCIA I D'ACARNISSAMENT COM NO S'HAVIEN VIST MAI, ENTRE ALTRES COSES PERQUÈ EN TEMPS DE ZWEIG NO HI HAVIA LES XARXES SOCIALS.

SEBASTIÀ
ALZAMORA

alzamoramartin@gmail.com

En un dels llibres més importants de la literatura universal del segle XX, *El món d'ahir* de Stefan Zweig, que no endebades porta el subtítol de *Memòries d'un europeu* (en tenim una magnífica traducció a càrrec de Joan Fontcuberta, publicada pels Quaderns Crema de l'enyorat Jaume Vallcorba).

En aquest llibre indispensable Zweig explica com va veure caure a trossos la Viena culta i refinada en la qual havia crescut, a causa de les dues Guerres Mundials que tots coneixem. Entre moltes observacions interessantíssimes, fa una remarcada que crida extremadament l'atenció: mentre que els joves soldats que marxaven al front quan va esclatar la Primera Guerra ho feien inflamats d'entusiasme viril i de fervor patriòtic, en canvi els que ho feien en ocasió de la Segona Guerra ho feien capcots, abatuts i espantats, perquè tots tenien memòria de la catàstrofe i la mortaldat massiva que havia significat el conflicte anterior. Efectivament les dues conteses van quedar completament destrossat, i Zweig explica amb la seva prosa pulquèrrima com va ser espec-

tador d'aquest espectacle macabre amb una barreja d'estupefacció, ràbia i impotència. Tanta estupefacció, ràbia i impotència que Zweig i la seva esposa es varen exiliar a Persèpolis, Brasil, on varen acabar suïcidant-se plegats, incapaços de suportar l'ensorrada total d'aquell món d'ahir que ja no havia de tornar.

El cas és que Zweig ens explica que, a pesar de la seva idèntica capacitat destructiva, que va convertir el segle XX en l'anomenat segle de la megamort, hi havia diferències diguem-ne d'esperit i de plantejament entre les dues guerres mundials que li va pertocar de sofrir. Doncs encara el sorprendrien més les diferències amb la guerra mundial que estem vivint actualment, que no ha rebut de moment aquest nom però que no deixa de ser-ho. No és una guerra amb trinxeres, bombardejos i exèrcits que avancen, reculen o desfilen, sinó una realitat disseminada arreu del planeta que pot manifestar-se en erupcions de violència massiva a qualsevol lloc i a qualsevol moment. S'han desfermat els odís, i els jihadistes volen posar fi a Occident, els països del Primer Món no dubten a massacrar poblacions senceres als països que consideren enemics, i els mateixos blancs europeus no dubten a agredir-se entre ells amb una virulència sorprenent, com està succeint aquests dies dins la societat anglesa com a conseqüència del *Brexit*. No fa gaire vaig passar uns dies a Varsòvia i vaig constatar amb sorpresa l'emergència de moviments ultranacionalistes que reaccionen contra la immigració, en un país com Polònia on els índexs d'immigració són ínfims. Del paper d'Espanya en tot aquest sidral, on el ministre Margallo veu "gràcies a Dios" una oportunitat per recuperar ni que sigui una part de sobirania sobre el penyal de Gibraltar, val més no dir res per no haver de recórrer a termes massa ofensius.

El nostre món d'ahir es deia Estat del benestar, i ha saltat en mil bocins amb el resultat d'autèntiques onades de violència i d'acarnissament com no s'havien vist mai, entre d'altres coses perquè en temps de Zweig no existien les xarxes socials. Ara bé, si l'escriptor i la seva esposa aixequessin el cap i contemplessin el panorama d'aquesta Tercera Guerra Mundial, em sembla molt que s'estimarien més tornar a reposar allà on són ara.

Escriptor